Ao. 1825.

No. 41.

Bataviasche Courant.

WOENSDAG, den 12den October 1825.

Benoemingen.

SAMARANGSCHE SCHUTTERIJ.

Eerste kompagnie.

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant *T. Bletterman.*

Tweede kompagnie.

Tot kapitein, de eerste luitenant *J. van der Worm.*

Vierde kompagnie.

Tot tweeden luitenant, de sergeant-majoor *J. M. Versteeg.*

SOERABAIJASCHE SCHUTTERIJ.

Tot eersten luitenant-adjudant, in plaats van den eersten luitenant-adjudant *J. Meijer*, als eerste luitenant bij de vierde kompagnie overgeplaatst, de eerste luitenant *J. F. Looman.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

Bij de infanterie.

Tot 2den luitenants, de sergeanten-majoors *A. de Chilaire*, *C. Menning* en *J. B. Charpentier*, van de 19de afdeeling nationale infanterie.

Regiment husaren no. 7.

Tot 2den luitenants, de wachtmeesters *T. Gabler* en *N. van Zeijl.*

Geneeskundige dienst.

Hospitaal te Simpang.

Tot apotheker der 2de klasse, de apotheker der 3de klasse *C. Laurent*, van het hospitaal te Weltevrede.

Hospitaal te Amboina.

Tot apotheker der 2de klasse, de apotheker der 3de klasse *W. Oosthout*, van het hospitaal te Samarang.

Hospitaal te Banda.

Tot apotheker der 2de klasse, de apotheker der 3de klasse *J. F. de Hosson*, van het hospitaal te Amboina.

Hospitaal te Ternate.

Tot apotheker der 2de klasse, de apotheker der 3de klasse *J. P. Polack*, van het hospitaal te Amboina.

Garnizoens Hospitaal te Padang.

Tot apotheker der 2de klasse, de apotheker der 3de klasse *D. F. Gehret*, van het magazijn van geneesmiddelen te Weltevrede.

Garnizoens hospitaal te Banka.

Tot apotheker der 2de klasse, de apotheker der 3de klasse *J. Diedericks*, van het hospitaal te Simpang.

Plaatsing.

Magazijn van geneesmiddelen te Weltevrede.

De onlangs van Malakka teruggekomen, apotheker der 3de klasse *C. Scheerder.*

Verplaatsingen.

Militaire administratie.

De adjunct-inspecteur der 2de klasse *G. Filet*, naar Makasser, om aldaar met de functien van onder-inspecteur te worden belast.

Geneeskundige dienst.

Hospitaal te Weltevrede.

De apothekers der 2de klasse *H. van Bergen*, van het hospitaal te Banda en *H. Reyne*, van het hospitaal te Ternate.

Hospitaal te Samarang.

De apotheker der 2de klasse *G. van Beek*, van het hospitaal te Simpang, en de apotheker der 3de klasse *S. Mack*, van het garnizoens hospitaal te Padang.

Hospitaal te Simpang.

De apotheker der 3de klasse *J. C. Seijstad*, van het garnizoens hospitaal te Banka.

Honorabel ontslagen.

De apotheker der 2de klasse *S. Helwig.*

Batavia, *den 12den october 1825.*

Het is ons aangenaam te kunnen melden dat de beduchtheid, welke tijdens het schrijven van ons laatst voorgaande berigt bestond, ten aanzien der Residentie *Kadoe*, gelukkiglijk heeft opgehouden, door de aankomst in die residentie van den luitenant kolonel *Cochius*, die met 400 man den 2den dezer uit *Djocjokarta* zijnde gemarcheerd, den 3den 's morgens reeds de hoofdplaats *Magelang* heeft bereikt, na eenen aanmerkelijken tegenstand te hebben gevonden in het district *Probolingo*, doch den vijand niettemin geheel te hebben verslagen. — Door de aankomst van deze magt, hebben de muitelingen zich ook in stilte uit het district *Ballang* getrokken, en het lijdt geen twijfel of deze gansche Residentie zal thans weder van dezelve gezuiverd zijn.

De overste *Cochius* heeft in zijn gevecht met de muitelingen geene dooden gehad, echter eenige gewonden bekomen; maar het smert ons te vernemen dat bij den aanval op *Kalie Djingking*, op den 28sten september, (reeds vermeld in ons vorig berigt) de verdienstelijke regent van *Magelang*, van wien de resident in de hagchelijkste oogenblikken steeds de trouwste hulp had ondervonden, door een ongelukkig toeval in handen der vijanden is gevallen en door dezelven is afgemaakt, alsmede dat in eene ontmoeting, voor de aankomst van den luitenant kolonel *Cochius*, de luitenant *de Bruijn* (wiens naam reeds eenige malen met lof is vermeld geworden) benevens een fuselier, zijn gesneuveld.

—De Pangerang van *Seran*, die andermaal de omstreken van *Ampel* bedreigde, is door de inlandsche gewapende magt, onder den assistent resident *van Reede van Oudtshoorn*, van *Gagatan* teruggedreven en genoodzaakt oostwaarts terug te trekken.

—Ten aanzien van den staat van zaken in de nabijheid van *Djocjokarta*, zijn de berigten allezins gunstig. Het schijnt dat de aanhang der hoofden van den opstand sterk versmelt — dat zij onderling niet meer eensgezind zijn, — en dat door de positie onzer troepen, ten westen der rivier *Progo*, in het zuiden der residentie *Kadoe*, en om de oost in de nabijheid van *Djocjokarta*, aan den vijand slechts een zeer klein terrein wordt gelaten voor zijne bewegingen, en zijne kans om zich met eenige beduidende magt, naar eenig ander punt des eilands te begeven, gering wordt.

In twee ontmoetingen, welke onze troepen met den vijand gehad hebben, heeft dezelve aanmerkelijk geleden.

Bij een aanval, welke eene gewapende bende van ongeveer 400 man, in den avond van den 30sten september op de colonne van den majoor *Sollewyn* ondernomen heeft, zijn van 20 tot 30 vijanden, meest priesters, op de plaats gebleven, zonder dat van onze zijde eenig verlies is geleden.

Een ernstiger gevecht heeft met de muitelingen plaats gehad op den 4den dezer, ten gevolge der afzending uit *Djocjokarta* van twee colonnes, elk van ongeveer 700 manschappen, onder de bevelen van den Luitent. Kolonel *Achenbach*, en den majoor *Sollewyn*. De eerste dezer colonnes werd gedirigeerd op *Selarong* (*Wetang*), binnen welke plaats de Pangerang *Diepo Negoro* gezegd werd weder te zijn getrokken, en de tweede op *Passar Gedé*, om den vijand te beletten langs die zijde door te dringen, terwijl de Generaal Majoor *van Geen* met zestig huzaren aan de zijde van *Gamping* ging recognosceren.

De bijzonderheden van dit gevecht zullen gevonden worden in het (sub A) hier onder volgende rapport van Z. Ex. den Luitenant Gouverneur.

—De jonge Sultan is den 3den dezer weder met de gebruikelijke plegtigheden uit het fort van *Djocjokarta*, werwaarts hij, veiligheidshalve, was overgebragt, teruggevoerd naar den *Kraton*. Hierdoor schijnt de rust en het vertrouwen onder de bevolking veel gewonnen te hebben. De *Passer* is sedert dien tijd meer bezocht dan vroeger, en de levensmiddelen zijn thans te *Djocjokarta* goedkooper dan in gewone tijden, door den buitengewoon grooten toevoer van het oogenblik.

—De luitenant kolonel *Cleerens* is met de colonnes van den majoor *de Bast*, en van den assistent resident van *Kandal*, *Holmberg de Beckfeldt*, den 27sten gekomen te *Koro* (tusschen *Kadilangoe* en *Brenkelan*).

De kapitein *Michiels* met 100 infanteristen, en de luitenant *Ryte* met 80 kavalleristen, vooruitgezonden zijnde naar *Lingies*, hebben aldaar den Pangerang *Adie Kessoma*, die zich met 1000 man in die plaats bevond overvallen, en eenige krijgsgevangenen gemaakt. Door dezen aanval zijn in de dessa *Jono* de chinezen ontzet, welke zich, binnen eene benting gesloten,

sedert twee maanden hardnekkig tegen de muitelingen hebben staande gehouden. Het getal dier chinezen wordt met de vrouwen en kinderen op 800 begroot. Men ijst van de gedachte welk het lot dezer menschen zoude zijn geweest, indien zij in hunne benting door de muitelingen overweldigd waren geworden! De luitenant kolonel *Cleerens*, is den 29sten september te *Kadilangoe*, (aan het zuiderzeestrand) gekomen, na eene vijandelijke magt van 800 à 1000 man, welke den overtogt van de rivier *Wodjo* wilden beletten, te hebben verslagen. Hij prijst zeer het gedrag der onder zijne bevelen staande officieren en manschappen, die in de bergachtige streken, door welke zij gemarcheerd zijn, eenen zeer vermoeijenden dienst te verrigten hadden. Speciaal worden door hem genoemd kapitein *Michiels*, (welke op het punt is geweest zich in persoon meester te maken van Pangerang *Adie Kesemo*, als hebbende zijne schildwacht overvallen en bereids ter neder geveld,) en de luitenants *Rijks*, *Kerin*, *Hartman* en *Lejolle*; laatstgemelde is door eene lanssteek gewond geworden, na van drie muitelingen, welke hem aanvielen, reeds twee te hebben nedergesabeld.

— In geene der Gouvernements Residentien is overigens de rust gestoord geworden. De opstandelingen in de oostwaarts gelegene Djocjokartasche distrikten, welke *Blora* en *Radjak-wesie* met eenen inval bedreigden, schijnen door de tegenwoordigheid van het detachement troepen, onder bevel van den kapitein *Theunissen*, in bedwang te worden gehouden, en waarschijnlijk zal de keer van zaken te *Selarong*, de hoofden ook bewogen hebben, om zich vooreerst van dadelijkheden tegen 's Gouvernements bezittingen te onthouden.

(*A*) Djocjokarta, *den 6den october 1825.*

Ter vervolging van mijne missive van gisteren, heb ik de eer Uwe Excellentie kennis te geven, dat de Generaal Majoor *van Geen* mij heeft gerapporteerd, dat hij met het detachement kavallerie, sterk 40 europische huzaren en 20 huzaren van den Pangerang *Manko Negoro*, zuidwaarts, den grooten weg op, langs *Krapiak* is gemarcheerd, om den vijand, zoo hij naar deze zijde de wijk nam, gade te slaan. Aan de rivier *Winango* komende, ontwaarde de Generaal regts van den grooten weg, op den rug van het gebergte, een aantal gewapende manschappen; hoe moeijelijk de weg zuidwaarts was, door dien de rijstvelden, welke men moest passeren, onder water stonden, besloot de Generaal *van Geen* niettemin op hen aftegaan; dan dezelve namen dadelijk de vlugt. Na een à twee palen het gebergte te zijn ingereden, had de Generaal eene groote vlakte, en op eenen afstand van circa 3 à 4 palen den berg van *Selarong* voor zich. Van tijd tot tijd hoorde men het kanonvuur aan die zijde; zoo dat het waarschijnelijk was, dat de Luitenant Kolonel *Achenbach*, met de muitelingen slaags was. De Generaal *van Geen* spoedde zich derwaarts, en trok achter het gebergte om, om den vijand in den rug te vallen; ten uiterste moeijelijk was die marsch voor de paarden, door het op en afrijden van vele heuvelen, en de ongelijkheid van het terrein; de troep deboucheerde het eerst op den berg, waar zich het geliefkoosd groot van den Pangerang *Diepo Negoro* bevindt.

De Generaal Majoor *van Geen* liet den Luitenant Kolonel *Achenbach* kennis geven van zijne komst, en hier ontwaarde men voor het eerst den vijand. De Generaal liet verder den berg, waar vroeger de Kapitein *Bourdon* positie had gevat, achter om trekken, om zoo doende op een dieper ingelegen gebergte te komen en de muitelingen zoo doende tusschen de kavallerie en de colonne van den Luitenant Kolonel *Achenbach* te krijgen, dan de moeijelijkheid van het terrein, belette de onze zoo spoedig als de Generaal gewenscht had dit oogmerk te bereiken, en toen de Generaal Majoor *van Geen* eindelijk uit dit gebergte deboucheerde, had hij een troep muitelingen, naar gissing ten getalle van 5 à 600 man, op een klein geweerschot, voor zich, en links op eenen afstand van 6 à 800 passen, stond eene troep van nagenoeg gelijke sterkte, op de hoogte tegen de rivier aan.

De luitenant kolonel *Achenbach*, die met zijn colonne beneden *Selarong* stond ontving last om optetrekken, het geen binnen een half uur geschiedde; gedurende dien tijd behield de vijand zijn standpunt en hij liet door zijne tirailleurs eenige geweer schoten doen.

De Generaal Majoor *Van Geen*, liet de Infanterie, naar gelang dezelve oprukte, in batailje formeren en verdeelde de kavallerie in drie deelen, latende dezelve mede naar den vijand oprukken.

Op dit gerucht raakten de muitelingen in de grootste verwarring, en kozen eene overhaaste vlugt, de kavallerie achtervolgde hen in galop, met dat gevolg dat ruim vijftig derzelve op het terrein sneuvelden, waaronder zich twee voorname hoofden bevonden; dan de paarden onzer kavallerie door vele marschen en speciaal door dien van dezen dag zeer vermoeid, het terrein zeer moeijelijk zijnde, en eindelijk een moeras achter het gebergte, waren zoo vele hinderpalen, die de onzen belet hebben, den vijand te vervolgen, die anders gewis zeer veel zoude hebben verloren, en men verzekert dat het paard van *Diepo Negoro*, en van verscheiden andere chefs in die moeras zijn gebleven.

Hoogst grievend was het den Generaal *van Geen* door den luitenant kolonel *Achenbach* te vernemen, dat de moedige 1ste luitenant *Bakker*, van de 18de afdeeling, bij het beklimmen van het gebergte, door eenen geweerskogel in de regterknie, twee flankeurs zeer gevaarlijk in de borst, en een flankeur ligt, zijn gewond, terwijl bij de kavallerie slechts een huzaar van den Pangerang *Manko Negoro* is gekwetst.

Zonder de komst van de kavallerie zoude de luitenant kolonel *Achenbach* niet dan met groote moeite en opofferin van volk den vijand uit zijne sterke positie hebben kunnen verdrijven.

De Generaal Majoor *Van Geen*, prijst vooral het moedig gedrag van den luit. kolonel *Gey*, die met een gedeelte der huzaren, den vijand heeft gechargeerd, den majoor der huzaren *Paris de Montaigu*, den majoor der genie *van der Wijck*, den kapitein adjudant *Kielmann*, den ritmeester *Boelaart*, de 1ste luitenants *van der Hoop*, *Beijrinck*, en *de Lattre*, en den 2den luit. *Abel*, van het regiment huzaren, en zegt wijders dat de officieren en manschappen van alle wapens, die van den pangerang *Manko Negoro*, daar onder begrepen, bij deze gelegenheid zich bijzonder goed hebben gedragen.

Uwe Excellentie zal gaarne Hoogstderzelver goedkeuring aan het verrigte van den Generaal Majoor *van Geen* gelieven te geven.

Het eenparig zeggen van vier, bij deze gelegenheid gemaakte gevangenen, is, dat de Pangerangs *Mankoeboemie* en *Adi Negoro*, bij deze affaire niet zijn tegenwoordig geweest, en dat er oneenigheden tusschen deze twee en den Pangerang *Diepo Negoro* zouden bestaan, dat de muitelingen waarschijnelijk de wijk naar den kant van *Mangier* hebben genomen, vermits de vrouwen van de eerste Hoofden aan gene zijde van de *Progo* te *Gegeloe* zijn; zeker schijnt het, dat de partij der muitelingen in deze streken zeer verminderd, daarentegen komen zich elk oogenblik menschen aan mij onderwerpen, en de toevoer van levensmiddelen van allerlei soort is bijzonder groot.

De Luitenant-Kolonel *Achenbach*, heeft heden nacht in de nabijheid van *Selarong* post gehouden; eene tweede colonne troepen, ongeveer 700 man sterk, marcheert om 3 uren, om met gemelden Luitenant-Kolonel gezamenlijk tegen de muitelingen op terukken, en de Generaal-Majoor *van Geen*, zal in den nacht met al de beschikbare kavallerie dienzelfden weg uitgaan.

In den kraton heerscht reeds de beste orde, en de levensmiddelen worden er ook in grooten overvloed aangebragt.

De Luitenant-Generaal,
Luitenant-Gouverneur,
(*Was Geteekend.*) DE KOCK.

Wij vernemen dat de koloniale schoener Johanna, gekommandeerd door den luitenant der 1ste klasse *Schuler*, welke met het bekruisen der station no. 5 belast is, op den 24sten september jl., beoosten den hoek van *Indramajo* eene rooverspraauw *penjajap* heeft vernield. De roover bemerkende dat er jagt op hem gemaakt werd, hield af naar de *Javasche* kust; van waar hij slechts eene mijl verwijderd was; er bereikte dezelve al roeijende, en zeilende, vóór dat hij door de *schoener* kon achterhaald worden, van meening zijnde om nu langs den wal te ontsnappen.—Toen hij echter bespeurde dat deze weg om te ontvlugten hem door de Johanna werd afgesneden, liet hij zijn anker vallen, en maakte zich tot den strijd gereed.

De kommandant van de Johanna, die, wegens de ondiepte, de rooverspraauw niet genoegzaam naderen kon, zond daarop den luitenant der 2de klasse *A. D. Timmerman* met de groote sloep, gewapend met een lilla van 1 pond, en den kadet *van der Wouden* met de jol, mede gewapend, om den roover aantevallen.

Deze begroette hen dadelijk uit 4 vuurmonden, doch toen zij hem, des onverhinderd, op zij liepen, en zijn vuur met het hunne duchtig beantwoordden kwam de verwarring onder zijn volk, terwijl kort daarna zijn kruid in den brand vloog.

De roovers hierop in aller ijl over boord gesprongen, en naar wal gevlugt zijnde, zijn aldaar, ten getale van 12, gearresteerd, terwijl een vijftiental hun leven in het water hebben verloren of aan hunne wonden overleden zijn, onder welke laatste de *panglima* of het hoofd der praauw, behoort, die men aan den wal niet levendig heeft kunnen in handen krijgen, daar hij zich met twee pieken tegen de inlanders, bleef verdedigen.

De praauw is geheel vernield geworden, nadat twee metalen *lillas* en een ijzeren vierponder met eenige amunitie, aan boord van de Johanna waren overgebragt.

Wij vernemen dat het Zijner Excellentie den Gouverneur Generaal behaagd heeft, Deszelfs tevredenheid te kennen te geven, over den ijver door den luitenant *Schuler* en deszelfs onderGeschikten, bij deze gelegenheid, aan den dag gelegd.

Sedert eenige dagen is op dit eiland eene *Komeet* zigtbaar. Dezelve heeft zich bij heldere lucht zeer luisterrijk vertoond,—in de laatste avonden echter is zij bij donkere lucht slechts flaauwelijk bespeurd kunnen worden.

Indien zij een *voorbode* moet zijn van oorlog, (zoo als men wel eens heeft willen zeggen) komt zij te laat; want wij willen hopen dat het oorlogs vuur op *Java* eerlang weder gebluscht zal zijn;—welligt brengt zij echter aan de meineedige aanvoerders van den tegenwoordigen opstand, met hare dreigende roede, de voorloopige waarschuwing van hun aanstaand verderf, en in die hoop juichen wij hare verschijning toe!

Wij zijn intusschen in staat gesteld onzen lezers met betrekking tot dit dwalend hemelligchaam te melden, dat, volgens waarneming van den Heer Luitenant Kolonel *Busscher*, te *Samarang* gedaan, op den 6den dezer, hetzelve heeft eene zuider breedte van 26½ graad en dat deszelfs *Geocentrische* lengte is 52 graden, en dus 2 graden in het teeken van *Taurus*. Ten 9 ure 's avonds van den 6den was het *Azimuth* van de Komeet oost ten zuide, en de hoogte boven den Horizon 20°.

Het schijnt dat de Britsche troepen, welke in het veld staan tegen de *Birmans*, behalve eenen hardnekkigen vijand, ook nog een ziekelijk klimaat te bestrijden hebben, waarvan de invloed zich allernoodlottigst doet gevoelen op de sterkte van het leger. Niet minder dan 3000 man van de te *Ar-*

racan liggende divisie waren volgens de laatste berigten in het hospitaal. Het volgende is een extract uit een brief, ontvangen bij de uitgevers van *The Bengal Hurkaru*:

ARRACAN, *6 julij* 1825.

De ziekte hier ter plaats is waarlijk verschrikkelijk. Een derde en misschien wel de helft van de inlandsche troepen zijn in het hospitaal, zoodanig dat ik niet geloof dat ooit de ziekte tot zulk een hoogen graad gekomen is te *Rangoen*. Daar (te *Rangoen*) waren de troepen, gedurende den regen gestadig in het veld, en wanneer zij stil lagen waren zij slecht beschut tegen het slechte weêr,—maar hier (te *Arracan*) zijn zij goed gehuisvest;—te *Rangoen* stierven zij half van gebrek, te *Arracan* is overvloed van alles.

Er is eene plaats waar twee regimenten gelegerd zijn, en welke waarlijk *de valleij des doods is*; zij is na aan de rivier, en de damp van het staande water is er vreeslijk. Al de officieren van het 42ste regiment zijn ziek op een' na. Twee zijn reeds overleden en drie zijn met verlof, wegens ziekte. Eenige dagen geleden waren bij het 49ste regiment slechts 30 dienstdoende manschappen. Bij de Madrasche brigade alleen zijn 500 zieken; maar waarom u langer over zulk een droevig onderwerp bezig gehouden? Gij zult reeds zelf kunnen beoordeelen welk eene *kostelijke* verovering wij gemaakt hebben, en dat ofschoon wij geenen vijand zien, wij den vreeslijksten van alle vijanden te bestrijden hebben.

De Birmans zijn goede rekenaars, en hebben zonder twijfel dit uitwerksel van onze bezetting van *Arracan* voorzien. Ik verneem dat een spion, een paar dagen geleden, is opgehangen, wegens het geven, of liever het schrijven van dit berigt naar *Ava*. Ik vertrouw dat de Almagtige, die ons slechts kastijdt om ons best wil, spoedig onze vooruitzigten moge verbeteren, en de gezondheid onzer troepen moge herstellen!

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 19den april*.

Eenige werklieden hebben onder de puinen van een oud kasteel bij Chatillon, eene ijzeren doos opgegraven, waarin zich geschriften van de hand van den admiraal *Colligny*, bevinden, welke een nieuw licht verspreiden over de afgrijsselijke gebeurtenissen van den St. Bartholomeus nacht. —De Kamer der Pairs beraadslaagt met betamelijken ernst over de wet op de indemniteit der gewezene emigranten. Na dat zestien redenaars hunne aanmerkingen en gronden van goed- of afkeuring op de voordragt hebben in het midden gebragt, zijn de algemeene beraadslagingen gesloten en is de Kamer overgegaan tot het behandelen der amendementen. Onder de redevoeringen, welke eenen meer dan gewonen indruk hebben gemaakt, noemt men die van den markies *de Chateaubriant*, welke het beginsel der wet, de schadevergoeding, als heilzaam heeft voorgesteld, maar welke heeft trachten aan te toonen, dat de wijze, op welke die schadeloosstelling zal worden verleend, alleen kan strekken ten voordeele van een ministerie, hetwelk zich, het koste wat het wille, zoekt staande te houden, en dat de wet mitsdien, in stede van vrede te stichten, eene nieuwe bron van tweedragt zal openen.

Onder de amendementen is in de eerste plaats beraadslaagt over dat van den gewezen minister van financien, den heer *Roy*. Hetzelve strekte, om vooreerst de lasten der indemniteit te vinden in de renten der amortisatie-kas. Het is echter met 127 tegen 100 stemmen afgeslagen.

De Kamer der Gedeputeerden heeft de wet op het straffen der heiligschennis met ruim 200 tegen 90 stemmen aangenomen. Volgens deze wet wordt heiligschennis gestraft met den dood, na eene voorafgaande boete (*amende honorable*) aan de deur der hoofdkerk. Deze strafbepaling in het wetboek onbekend, heeft nog aanleiding gegeven tot verschillende aanmerkingen van de zijde der oppositie. „Wat zal het zijn” zeide men van dien kant, „als de veroordeelde die boete hardnekkig weigert? Zal men hem met pijn en banden daartoe noodzaken?” Diefstallen, in R. C. kerken gepleegd, naar gelang van omstandigheden, met den dood of met dwangarbeid; en ongeregeldheden, of onrust, in en in den omtrek dier kerken te weeg gebragt, met gevangenis en geldboete.— De heeren *Chabaut-Latour* van Nimes en *Turkheim* van Straatsburg, beide Gedeputeerden, welke door den invloed van het ministerie in de Kamer zijn gebragt, hebben het gedrag en de matiging der protestanten, in hunne departementen woonachtig, op eene treffelijke wijze verdedigd, en hunne vrees te kennen gegeven, dat de onderhavige wet, waarbij een bedrijf misdaad wordt verklaard, het welk gelukkig geheel onbekend is, geenszins zal strekken, om eendragt en broederlijke liefde te bevorderen. Hunne redenen hebben echter, even min als die van zoo vele andere verstandige, beproefde belijders van den godsdienst van den Staat, eenigen indruk op de meerderheid der Kamer mogen maken.

Verscheidene leden hebben hunne vrees te kennen gegeven, dat de zoogenaamde partij der Jesuiten geen ander oogmerk heeft, dan om het grondbeginsel van het charter, betreffende de verdraagzaamheid op het stuk van den godsdienst, buiten werking te stellen. Hunne vrees wordt in zeker opzigt geregtvaardigd, door eene instructie van den Aartsbisschop van Aix aan de openbare onderwijzers, inhoudende, dat zij wel kinderen van protestanten in hunne scholen zullen mogen opnemen, doch onder voorwaarde, dat zij dezelve, even als de kinderen der roomsgezinden, in het stuk van den godsdienst zullen onderwijzen en ter kerke geleiden.

Geen openbaar stuk maakt echter dezer dagen meer gerucht dan het mandament van den Kardinaal, Aartsbisschop van Rouen, Vorst *de Croij*, groot-almoezenier van de kroon en hebbende als zoodanig een bijzonder verblijf in 's Konings paleis. Volgens de oppositie bladen bevat dit mandament de allerscherpste inquisitoriale verordeningen op de openbare uitoefening van den godsdienst, de viering der feestdagen (ook die, welke tot nog toe niet zijn hersteld) het doopen, het trouwen, en wat des meer zij;—de verpligting der bedienaars van den godsdienst, om op dat alles naauwkeurig het oog te houden, en de hoogste kerkelijke overheid van elk verzuim kennis te doen dragen. Het zelve mandament eindigt met de woorden van den H. *Bernardus*: „De tijd van rust is voorbij; het is noodig dat de ledigheid plaats make voor den arbeid.

Zoo men wel onderrigt is, heeft men het mandament in verscheidene kerken in Rouen voorgelezen, en heeft hetzelve in sommige aanleiding gegeven tot meer dan gewone onrust onder de menigte der hoorders, maar hebben enkele geestelijken zwarigheid gemaakt, hetzelve, zoodanig als het was opgesteld, bekend te maken, met dat gevolg, dat de drukker van het Aartsbisdom last heeft ontvangen, het voor eerst niet uitte geven.—Zoo veel is zeker, dat de ministeriele bladen eerst een diep stilzwijgen over de zaak hebben in acht genomen; naderhand het stuk over het algemeen, en zonder in bijzonderlieden te treden, hebben verdedigd, en eindelijk voorgegeven, dat de oppositie bladen ter kwader trouw zinsneden uit hetzelve hebben overgenomen, die er niet in te vinden zijn, en andere hebben vervalscht. Het schijnt, dat het ministerie niet minder verlegen met de zaak is, dan in der tijd met den brief van den Aartsbisschop van Toulouze.

Volgens sommige dagbladen is de heer *Tésure*, voor eenige jaren vicaris van den heer *de Broglio*, te Gent, thans vicaris bij het aartsbisdom van Rouen.

—Dezer dagen heeft het genootschap, *ter bevordering van christelijke zedekunde*, zijne jaarlijksche vergadering gehouden. De voorzitter, hertog *de Broglio*, Pair des Rijks, heeft het verdedigd tegen de aanvallen van de partij der Jesuiten, even als of hetzelve van misdadige oogmerken konde worden verdacht gehouden.

den 19den april.

Volgens de laatste berigten uit Rouen zijn de ministeriele nieuwsschrijvers, welke meenden, dat de opgave der oppositie-bladen, betrekkelijk het mandament van den kardinaal aartsbisschop dier stad, vervalscht was, kwalijk onderrigt geweest, en is hetzelve mandament, zoodanig als het in den beginne was opgesteld, in alle de kerken, en ook in die, welker geestelijkheid zulks niet geraden had geoordeeld, voorgelezen.— Sommige willen nu, dat het mandament aan het oordeel van den Staatsraad zal onderworpen worden, doch deswegens is nog niets bekend.— Het verwerpen van het amendement van den heer *Roy* in de Kamer der Pairs, heeft eenigen indruk gemaakt, om dat bij hetzelve de indemniteit werd erkend, maar de reductie der renten, of liever de creatie van 3 pec. renten zoude worden verijdeld. — De Kamer heeft reeds vijf artikelen aangenomen, en onder anderen een amendement, ten gevolge waarvan bij de wet wordt bepaald, dat niet alleen in 't algemeen eene schadeloosstelling zal gegeven worden aan de gewezene emigranten, doch dat *de Staat* dezelve verschuldigd is.

den 20sten april.

Te Troijes nam onlangs een kapellaan van het hospitaal de vrijheid, om eenen in hetzelve opgenomen jongen schrijnwerker zekere boeken, welke hij voor de zeden gevaarlijk oordeelde, te ontnemen en te verbranden. De schrijnwerker zich deswege bij de burgerlijke regtbank van Troijes beklaagd, hebbende, hoezeer zonder veel hoop op het winnen zijner zaak, heeft nogthans de voldoening gehad, dat gezegde regtbank het navolgend vonnis uitgesproken heeft: „Aangezien het in beslag nemen van boeken niet heeft kunnen plaats hebben dan door de burgerlijke autoriteit, en geenszins door de geestelijke magt, welke, in geen geval, zich de tijdelijke autoriteit kan aanmatigen, zoo veroordeelt het tribunal den heer *Biez*, kapellaan van het hospitaal, om aan den heer *Jacquot* te betalen de som van 20 franken, om te strekken tot vergoeding der boeken, daarenboven 40 franken voor kosten, schaden en interesten, en voorts in alle de kosten van het proces.”

den 21sten april.

Het *Journal des Débats* deelt, in deszelfs jongste nommers, berigten omtrent de grieksche zaken mede, in een derzelve, vervat in eenen brief van Zante, van den 8sten maart, leest men, onder anderen, het volgende:

„Een gedeelte van hetgeen onze correspondent ons meldde, heeft zich verwezenlijkt. Een schip, van de Zuidkust van Morea aangekomen, berigt op het oogenblik, dat 4000 Egijptenaars, te Coron ontscheept, den 28sten februari, door de Hellenen in stukken zijn gehouwen. Men had hen eenige mijlen landwaarts in laten doordringen, en geen hunner is den dood ontsnapt. Aldus ziet men, dat dit begin niet veel goeds voor de zaak der Ottomannen belooft.”

den 31sten mei.

Den 29sten is Z. M. de Koning in de hoofdkerk van Rheims gezalfd en gekroond. Men heeft bij die pligtigheid zoo veel mogelijk gevolgd de aloude gebruiken en gewoonten, en inzonderheid die, welke men, nu 50 jaren geleden, bij de krooning van den zoo deugdzamen als ongelukkigen *Lodewijk XVI* had in het oog gehouden, met dat onderscheid echter dat uit de openbare gebeden en de verschillende aanspraken van den inwijdenden Aartsbisschop alle die zinsneden zijn weggelaten, welke met de thans bestaande grondwetten niet wel overeentebrengen zouden zijn.

Reeds ten vijf ure des ochtends stond eene menigte prachtig uitgedoschte mannen en vrouwen van de aanzienlijkste klassen voor de kerkdeur, welke echter niet voor 6 ure moest worden geopend.—Vervolgens verschenen de geestelijken en de Ambassadeurs. De hertog *van Northumberland*, prins *Esterhazij*, en graaf *Pozzeo-di-Borgo* wedijverden met elkander in pracht van kleeding. Onder de Ambassadeurs bemerkte men den minister van Tunis, *Sidi Mahmud*, en nog een ander in oostersch costuum, en in hun gevolg den beroemden bankier, den heer *von Rothschild*, in een rood uniform met twee epauletten. Daarna vertoonden zich de *Dauphine* en de Hertogin *van Berri*.

Ten tien ure vertrokken de Kardinaals, Aartsbisschop van Toulouze, en *de la Fare*, om den Koning te gaan afhalen. De eerste koorzanger klopte aan, en vorst *Talleyrand*, voorheen prins van *Benevent*, vroeg daarop met luider stemme, wat zij begeerden; waarop de Kardinaal *de Clermont Tonnerre* hervatte: *Karel X, dien God ons ten Koning heeft gegeven*;

waarna de deuren dadelijk werden geopend, en de prelaten bij den Koning werden toegelaten, die door de Prinsen van den bloede omringd was, alle gekleed met lange mantels en gekroond met hertogelijke kroonen.

Na een kort verwijl werd Z. M. in processie naar de kerk gevoerd. Hij ging tusschen de twee Kardinalen. De maarschalk, hertog *van Conegliano* (*Moncey*) vervulde het ambt van Connetable.

In de kerk gekomen, heeft de Aartsbisschop, na het verrigten van nog eenige plegtigheden, en na de *Sainte Ampoulle* op het altaar te hebben geplaatst, den Koning het Evangelie en de heiligkas van het Kruis aangeboden, en heeft Z. M., de handen daarop leggende, met eene hoorbare stem den navolgenden eed gezworen: » Ik beloof, in tegenwoordigheid van God, mijn volk, om onzen heiligen Godsdienst te zullen in stand houden en vereeren, gelijk het een zeer christelijken Koning en oudsten zoon der Kerk betaamt; om mijne onderdanen goed regt te laten wedervaren; om te regeeren naar luid der grondwetten des Rijks en het constitutioneel charter, *'t welk ik zweer getrouwelijk te zullen nakomen.* Zoo waarlijk helpe mij God almagtig en zijne Heilige Evangelien.

Vervolgens heeft de Koning den eed gezworen als groot-meester van de orde van den *H. Geest*, inhoudende, dat Z. M. belooft in den R. Catholijken Godsdienst te zullen leven en sterven, en als grootmeester van de orden van den *H. Lodewijk* en van het Legioen van Eer. Daarop heeft de Koning zijn opperkleed afgelegd; heeft de groot-kamerheer Z. M. de purperen laarzen aangetrokken, en de *Dauphin* Hoogstdenzelven de sporen aangelegd. Voorts heeft de prelaat het zwaard van *Charlemagne* gezegend, en hetzelve bloot den Koning aangeboden.

Alstoen heeft de Aartbisschop de toebereidselen gemaakt tot de zalving, en ten dien einde met de punt van eene gouden naald eenige stof uit de *Sainte Ampoulle* genomen en onder de heilige olie gemengd, en, na nog verscheidene gebeden en kerkelijke plegtigheden, zittende, den voor hem geknielden Koning op zeven plaatsen gezalfd, ten welken einde de beide Kardinalen de vereischte openingen in Z. M. kleederen hadden gemaakt, en wel op het hoofd, de borst, de beide schouderen, tusschen de schouderen en in de buiging der armen.

Na het zegenen en aanbieden van de handschoenen, den ring, de hand der regtvaardigheid, en den schepter, heeft de prelaat de kroon van *Charlemagne* gezegend, en den Koning met dezelve gekroond, en heeft Z. M. zich op een prachtigen troon geplaatst, onder de vreugde kreet der menigte van *leve de Koning*; welke kreet met verdubbelde kracht herhaald werd, toen de Aartsbisschop driewerf het *vivat in aeternum* had uitgesproken, de menigte van buiten, onder trompetgeschal en het gebulder van het geschut ter kerk werd ingelaten, de tegenwoordig zijnde kolonels de vaandels hunner regimenten ontrolden en de vogelaars des Konings, naar oud gebruik, een aantal witte duiven in de kerk loslieten.

Vervolgens heeft de Koning het nachtmaal gebruikt.—Zeer aandoenlijk was het oogenblik, toen de *Dauphin*, voor zijnen vader de knie buigende, door Hoogstdenzelven werd opgeheven, en op de hartelijkste wijze omhelsd.

Na den zegen heeft de groot-aalmoezenier, *Vorst de Croi*, de vredeskus van den Aartsbisschop aan het altaar ontvangen en aan Z. M. op den troon overgebragt, welke dezelve vervolgens aan den *Dauphin* en de Prinsen heeft medegedeeld. Wijders heeft de Koning gebiecht, zijn *confiteor* met luider stemme opgezegd, en is Z. M. door den Aartsbisschop geabsolveerd.—Daarna heeft de Koning zijne kroon met eene ligtere, aan welke zeer fraaije diamanten waren aangebragt, verwisseld, en heeft Z. M. in statigen optogt de kerk verlaten.

De Koning droeg de hand der regtvaardigheid en den schepter, en gaf dezelve naderhand aan de maarschalken *Soult* en *Mortier*, terwijl de maarschalk *Jourdan* met het dragen van de gouden kroon was belast geworden.

Ten 12 ure was de plegtigheid afgeloopen en ten een ure nam het koninklijk gastmaal een begin, het welk een half uur duurde en waarbij Z. M. in koninklijk gewaad en met de kroon op het hoofd was aangezeten. Ondanks de zwaarte der feestkleederen heeft de Koning de geheele ceremonie met de meeste deftigheid en gemakkelijkheid volbragt.

Den volgenden dag heeft Z. M. zich in plegtigen optogt naar de kerk begeven, om het kapittel zijner orden te houden. Z. M. droeg de zwarte fluwelen mantel der orde van den H. Geest en het halssieraad van dezelve. De ridders der orde waren in twee reijen geplaatst. De *Dauphin* en de hertogen van *Orleans* en *Bourbon* waren alleen; de Koning werd verzeld door de officiers van zijn Huis en de geestelijke kommandeurs zijner orden.

Na den vesper heeft de Koning de negen gevorderde buigingen gemaakt, en na nog eenige plegtigheden den eed geteekend. Vervolgens hebben de aan te nemen ridders geknield den eed afgelegd, zwerende op het Evangelie, het welk geopend op Z. M. knieën lag.

Na de plegtigheid der krooning heeft de stad Rheims een gastmaal van 150 couverts gegeven. Aan de eerste tafel zaten de maarschalken en groot-officieren; aan de tweede de maires der goede steden, de presidenten van de kamers van koophandel en van de academien, en de kolonels van de nationale garde.

De Koning heeft een aantal personen, veroordeeld ter zake van staatkundige misdrijven, en onder dezelve den generaal *Drouet d'Erlon*, en een nog grooter aantal vlugtelingen kwijtschelding van straf verleend.

Scheepsberigten.

STRAAT-SUNDA.

Doorgezeild.

Oct. 4—Eng. schip *Jane*, J. Taylor, van Sinkapoer den 25sten augustus, naar England, passagiers: de heer S. van der Tuuk en familie, en de heer Baudon.—Amerik. schip *Champion*, Magu, van Boston den 10den mei, naar Manilla.

Oct. 8—Eng. schip *London*, W. Phillips, van Sinkapoer den 12den september, naar Londen, passagier: de heer G. Parr.

Oct. 9—schip *Gezusters*, D. B. Lutjens, van Batavia den 3den october, naar Amsterdam.—Deensch schip *Hope*, G. Sweet, van Londen den 12den juni, naar Sinkapoer.

BATAVIA.

Aangekomen.

Oct. 4—brik *Kolonial Trader*, A. Riggs, van Samarang den 30sten september.—schip *Merco Bozaris*, P. Kraaij, van Amsterdam den 9den juni, passagier: de heer W. Beth.

Oct. 7—Zr. Ms. brik *Jacoba Elizabeth*, 1ste luit. F. A. Fokke, van Samarang den 1sten october, passagier: luitenant ter zee der 2de klasse J. Kink en A. D. Ooijkaas.—schip *Bonnijnan*, C. Ettij, van Soerabaija den 20sten september.—schip *Star*, E. Cook, van Passaroeang den 26sten dito, passagier: de heer L. Christensen.—schip *Fattal Barie*, Said Oemar Bin Hahiem Sawa, van Indramaijoe den 4den october.—schip *Thalia*, A. Haste, van Soerabaija den 1sten dito, passagier: de heer E. J. Bank.—schip *Jadul Kariem*, Said Hasan Bin Abdulla, van Cheribon den 3den dito.—brik *Indramaijoe*, Sech Alie, van Indramaijoe den 2den dito.

Oct. 8—brik *Le Héros d'Anvers*, H. Poppen, van Antwerpen den 6den juni.—schip *Cornelia Sara*, G. de Jong, van Amsterdam den 20sten mei, passagier: de heeren H. Grievel en Van Witman.—brik *Dorothea*, S. E. Badendiek, van Indramaijoe den 7den october.

Oct. 9—brik *Indramaijoe*, Han Tiangseeng, van Indramaijoe den 7den october.—brik *Tiksing*, P. Potter, van Samarang den 5den dito.

Oct. 10—schip *Jessij*, J. P. Kaijzer, van Passaroeang den 4den october, passagier: de kommissaris van Makasser Tobias.—schip *Marij*, C. Lindam, van Soerabaija den 8sten dito.—brik *Passekan*, Oeij Kiam, van Indramaijoe den 8sten dito.—Eng. schip *Mariner*, W. Fotherley, van Port-Jackson den 14den augustus.

Vertrokken.

Oct. 5—Amerik. brik *Palinure*, C. Williams, naar Rotterdam.—brik *Anna*, J. Baggers, naar Samarang.—brik, *Anna*, N. C. Fransz, naar Soerabaija, passagiers: mevrouw de weduwe Esche en twee kinderen.—schoener *Ada*, J. H. Meijer, naar Soerabaija.

Oct. 6—schoener *Dina Alieda*, F. Chasteau, naar Samarang, passagier: de heer J. Samuel.—schip *Fattal Rachman*, Said Alie Juffrie, naar Riouw.

Oct. 7—schip *De Drie Gebroeders*, A. C. Edeling, naar het Eiland-Onrust.—brik *Margaretha*, Abdulla, naar Tagal.

Oct. 8—schip *Marzoek*, Said Hoesien Bin Saliem Atas, naar Pekalongang.—brik *Dorothea*, R. de Voss, naar Samarang, passagiers: de heeren W. F. B. von Lutzow en L. Hertog.—brik *Harmonie*, A. A. van Steenbergen, naar Grissee.

Oct. 9—Zr. Ms. brik *Jacoba Elizabeth*, 1ste luit. F. A. Fokke, naar het Eiland-Onrust.—schip *l'Espérance*, J. Barnard, naar Soerabaija, passagiers: de heer A. Desperoux, mevrouw De Roock en jufvr. W. J. Knibbe.—schip *Boeroong*, W. Lister, naar Calcutta, passagier: de heer T. Anderson.—brik *Pamalang*, Alie, naar Tagal.

Oct. 10—Zr. Ms. *Penciche No.* 3, Banjar, naar Banka.

Oct. 11—kruispraauw *Trenganoe No.* 1, Bandoling, naar Bantam.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *Melampus*; schepen Helena Christina, Jadul Kariem, Mansoor, Apollo, Carolina en Jacoba, Palembang, Concordia, Magbar, Merco Bozaris, Bonnijnan, Star, Fattal Barie, Thalia, Jadul Kariem, Cornelia Sara, Jessij, Marij; brikken De Hoop, Sara Theodora, De Drie Marias, Favorite, Kolonial Trader, Indramaijoe, Le Héros d'Anvers, Dorothea, Pekalongang, Tiksing, Passekan; schoeners Anna Jacoba, Daphin.—Eng. schip Mariner; brik General Barnes.—Amerik. schepen Catharina, Congres.—bark Diana.—Hanovr. schip Wilhelmina.

SAMARANG.

Aangekomen.

Oct. 1—Zr. Ms. schoener *Castor*, luit. der 1ste klasse Stolze, van een kruistogt.—schip *Johanna Fredrika*, P. de Haan, van Batavia.

Oct. 2—schip *Marquis of Hasting*, C. MacLean, van Batavia, passagiers: de heer J. Krans en familie.

Oct. 3—schip *Johanna Wilhelmina*, F. J. Hauer, van Batavia, passagiers: de heeren Klerk en Hipp.—brik *Geduld*, Sarif Salim Bin Ageel, van dito.

Oct. 4—brik *Margaretha Engelina*, F. C. Thaerup, van Batavia, passagiers: de heeren J. Waltrop en J. Maurin.—brik *Experiment*, J. F. Grum, naar Soerabaija, passagiers: de heer L. J. de Vries en mevrouw Van Duik.

Oct. 5—brik *Philotax*, W. Boijle, van Batavia, passagier: de heer G. Mordielle.

Oct. 6—schoener *Tartar*, R. Sijmons, van Batavia, passagier: de heer H. B. Wilson.

Oct. 7—brik *Margaretha*, W. H. Dagg, van Batavia.

Vertrokken.

Oct 2—Zr. Ms. brik *Jacoba Elizabeth*, luit. der 1ste klasse Fokke, naar Batavia.

Oct. 3—Zr. Ms. korvet *Komeet*, Dubicart, naar Soerabaija.—schip *Pamalang*, J. Chappel, naar dito, passagiers: de heeren Dodero, Burnabij en J. Bannon.—schip *Marquis of Hasting*, M. MacLean, naar dito.

Oct. 4—Chinesche brik *Tiksing*, P. Potter, naar Batavia.

Oct. 5—Chinesche brik *Nooit Gedacht*, Mentik, naar Tagal.—dito brik *Biangene*, Tan Kebeng, naar Riouw.—schip *Johanna Wilhelmina*, F. J. Haur, naar Soerabaija.

Oct. 6—schip *Vrouw Helena*, F. M. Kuijper, naar Soerabaija.—schip *Johanna Frederika*, P. de Haan, naar dito.—brik *Philotax*, W. Boijle, naar dito.

Oct. 7—schip *Malakka*, P. Williams, naar Rembang.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregatten *Javaan*, *Maria Reigersbergen*; korvet *Pollux*; schoener *Castor*; korra korra *No.* 16; brikken Susanna Barbera, Cato, Experiment, Margaretha Engelina, Margaretha; schoeners Tartar, Cecilia.—Arab. brik Fatalkair; schoener Fathaol Mobin; sloep Cheribon.—Sumanapsche schepen Generaal van Geen, Sumanap; brik Lemboe Sarie; schoener Jebook Sarie.—Jav. brik Maas Jeman.—Maleische brik Srie Tanjoong; sala sala Boejang Slamat.—Chinesche brikken Ingsoen, Soenhien.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Sept. 25—schip *Joesour*, Said Oemar Baharoem, van Grissee den 24sten september.

Sept. 27—Zr. Ms. roei-kanonneer-boot *No.* 1, kadet G. van der Vlies, van station no. 6 den 24sten september.

Sept. 28—Voor het gouvernement ingehuurd partikulier schip *Laju*, G. Ingram, van Samarang den 24sten september, passagiers: luitenants van der Plaat en Frees.—Zr. Ms. brik *Nautilus*, 1ste luit. T. H. de Gelder, van Amboina den 18den september.

Sept. 29—schoener *Rembang*, P. H. Kock, van Batavia den 18den september, passagier: de heer T. Miln.—schip *Thalia*, A. Haste, van Passaroeang den 28sten dito.—schip *Caledonia*, J. Farret, van Batavia den 24sten dito., passagiers: luitenant Willem en de heer J. MacNill.

Sept. 30—Zr. Ms. schoener *Emma*, 1ste luit. L. Elgenhuisen, van station no. 7 den 29sten sept.

Vertrokken.

Sept. 24.—schip *Malakka*, P. Williams, naar Samarang.

Sept. 25—schip *Jessij*, J. P. Kaijzer, naar Passaroeang en Batavia.—brik *Teksing*, P. Potter, naar Samarang.—brik *Kampar*, Mochamat Yatiem, naar Grissee en Riouw.

Sept. 27—brik *Johanna*, J. Ternatus, naar Banjermassing.

Sept. 28—schip *Star*, E. Cook, naar Batavia, passagier: de heer L. Christensen.

Sept. 30—schip *Thalia*, A. Haste, naar Batavia, passagier: de heer J. Bank.—brik *Experiment*, J. F. Grum, naar Samarang, passagiers: mevrouw Van Dijk en twee kinderen, en de luitenants de Frees en F. Luit.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregatten *Dageraad*, *Eurijdice*; brikken *Orestes*, *Nautilus*; korvetten *Dolfijn*, *Zwaluw*, *Courier*; schoener *Emma*; roei-kanonneer-boot *No.* 1; schepen Gana Baramman, Bantjar, Joesour, Laju, Caledonia; brik Elizabeth; schoeners De Hoop, Dracke, Rembang; kielligter Pamanoekan.

Gedrukt te BATAVIA, ter Algemeene LANDS DRUKKERIJ.

Bataviaasch Advertentie-blad.

No. 42. *Zaturdag den 15den October* 1825.

NARIGTEN verzocht zijnde, omtrent den persoon of de nalatenschap van *Cornelis de Gram*, welke gezegd wordt in den jare 1788 met een der kompagnies schepen uit Holland naar de Oost Indiën vertrokken, en twee a drie jaren geleden zoude overleden zijn, zoo wordt een ieder, die eenige narigten aangaande voornoemden *Cornelis de Gram*, of zijne nalatenschap geven kan, verzocht, dezelve aan den ondergeteekenden mede te deelen.

De Resident van Batavia,
VAN HOGENDORP.

Batavia, den 3den october 1825.

Oproeping van belasting schuldigen aan het middel der verponding.

DE ontvanger van 's lands middelen te Batavia, tot de perceptie der belasting aan het middel van verponding, in voldoening aan art. 50 der ordonnantie voor dit middel, ten zijnen kantore, ten stadhuize, gedurende de maand november aanstaande, dagelijks, de zon- en feestdagen uitgezonderd, zullende vaceren, zoo roept de ondergeteekende mits deze, naar aanleiding van art: 51 van evengemelde ordonnantie, de belastingschuldigen op, om voorschrevene belasting gedurende dien termijn ten kantore van voornoemden ontvanger te voldoen; wordende de gemeente, voor zoo veel noodig, bij deze herinnerd, aan de aanzuivering van verschuldigde vroegere termijnen.

De Resident van Batavia.
VAN HOGENDORP.

Batavia, den 12den oct. 1825.

—WORDEN mits deze opgeroepen de eigenaren of administrateurs van particuliere bazaars, om de 5 percent belasting, op de revenuen derzelve, gedurende de maand november aanstaande ten kantore van den ontvanger van 's lands middelen te voldoen.

De Resident van Batavia.
VAN HOGENDORP.

Batavia, den 12den oct. 1825.

—DE Resident van Buitenzorg maakt bij deze bekend, dat de belasting der verponding over de zes laatste maanden van het loopende jaar, voor zoo verre de Residentie Buitenzorg aangaat, te Batavia door den ontvanger dier middelen zal worden geheven, gedurende de maand november aanstaande; wordende mitsdien de belastingschuldigen verzocht, om het door hen verschuldigde, voor ultimo van gezegde maand, ter plaatse voorschreven te voldoen, en de ingezetenen tevens uitgenoodigd tot de betaling van het verschuldigde over vroegere termijnen, voor zoo verre zulks nog niet mogt zijn geschied.

De Resident voornoemd.
J. G. VAN ANGELBEEK.

Buitenzorg, den 12den oct. 1825.

—DE Resident van Buitenzorg, roept mits deze op alle eigenaren of administrateurs van particuliere bazaars in de Residentie Buitenzorg gelegen, om de voor dezelve verschuldigde belasting van vijf percent, op de revenuen, in den loop van de aanstaande maand november te voldoen ten kantore van den ontvanger van 's lands middelen te Batavia.

De Resident voornoemd.
J. G. VAN ANGELBEEK.

Buitenzorg, den 12den oct. 1825.

—ALZOO het Vendu-Departement in ervaring is gekomen, dat onderscheidene debiteuren van hetzelve vermeenen, dat aan elk hunner in stede van drie, een crediet van vier maanden moet worden verleend, uithoofde bij art. 27 van de instructie voor hetzelve departement, in het jaar 1819, (zie staatsblad no. 81) gearresteerd, wordt gezegd:

« De betalingen niet op de vastge-
« stelde tijden geschiedende, zal eene
« boete van twee percent voor iedere
« maand latere voldoening worden ver-
« beurd."

Zoo wordt elk, dien zulks mogt aangaan, door deze te kennen gegeven dat het geenszins in de wet ligt opgesloten, dat door de vorenstaande bepaling kan worden verstaan, dat het verleend wordende crediet tot bijna vier maanden zal mogen worden uitgestrekt, en dat derhalve wanneer de tijd van drie maanden zal zijn verloopen, de zoodanigen, welke als dan nog in de betaling van het verschuldigde achterlijk zijn, op grond van het voorkomende bij het slot van het 24 artikel van meermelde instructie, als nalatige debiteuren zullen worden beschouwd en aangemerkt.

De fung. Superintendent,
H. J. MEIJNDERTS.

Batavia, den 7den october 1825.

—DE horologiemaker *W. C. Fisscher* van hier, op last, vertrokken zijnde, heeft achtergelaten eenige horologien en uurwerken, welke door de belanghebbenden aan het policie kantoor in de koestraat kunnen worden afgehaald.

De assistent resident voor de stedelijke policie.
J. H. HOFMEIJR.

—DE Kommissie van Onderwijs voor Batavia en omliggende plaatsen maakt hiermede aan de belanghebbenden bekend, dat naar aanleiding der resolutie van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal, de dato 26 julij 1825, no. 11, in de lagere school der stad Batavia, welke door de verplaatsing van den onderwijzer *H. van Kraaijenoord* naar de lagere school van Weltevrede, geheel onder het bestuur en het onderwijs van den leermeester *A. J. Thomas* is gesteld, de schoolgelden voortaan op de volgende wijze geregeld zijn:

Voor één kind *f* 5 's maands, voor twee kinderen uit één huisgezin *f* 8 's maands, voor drie kinderen uit één huisgezin *f* 10 's maands, voor een kind boven het getal van drie uit één huisgezin *f* 2 's maands, en zulks te beginnen met den 1sten augustus 1825, terwijl de ouders of voogden, welke tot de betaling van deze schoolgelden geheel en al onvermogend zijn, op een te vertoonen certificaat van armoede, te verleenen door den heer Resident van Batavia, met voorkennis der kommissie van onderwijs, derzelver kinderen en pupillen *gratis* het onderwijs in de lagere school aldaar zullen kunnen doen genieten, mits zorg dragende, dat zoodanige kinderen steeds behoorlijk en zindelijk gekleed ter school worden gezonden.

Op last der kommissie voornd.
D. LENTING, *secretaris*.

Batavia, den 1sten october 1825.

HUIS-KOLLECTE TEN BEHOEVE DER DIAKONIE-ARMEN EN WEEZEN DER HERVORMDE GEMEENTE.

Diakenen der Hervormde Gemeente, brengen hiermede, als daartoe door de Hooge Regering dezer gewesten geautoriseerd, ter kennisse van het deelnemend publiek, dat de huis-kollecte ten behoeve der armen en weezen dezer gemeente, over de derde en vierde drie maanden van dit jaar, zal plaats hebben als volgt:

Op maandag den 10den october 1825, om de oost, buiten de stad, bevattende Jacatra, Goenong-saharie, Weltevrede en den weg naar Meester Cornelis, door den broeder-diaken, *P. A. Bik*.

Op woensdag den 12den october, om de west, buiten de stad, tweede gedeelte, bevattende het Konings-plein, en den weg van Tana-abang, door den broeder-diaken, *P. van de Laar*.

Op vrijdag den 14den october, om de west, binnen de stad, bevattende al de straten en grachten der stad, bewesten de groote rivier, door den broeder-diaken, *J. G. Beynon*.

Op maandag den 17den october, om de oost, binnen de stad, bevattende al de straten en grachten der stad, beoosten de groote rivier, door den broeder-diaken *J. H. de Virieu*.

Op woensdag den 19den october, om de west, buiten de stad, (eerste gedeelte) bevattende Molenvliet, de Prinselaan, Rijswijk en Noordwijk, door den broeder diaken *B. J. A. W. Brilman*.

Ingezetenen van Batavia, uwe menschlievende en weldadige gezindheid is nog onlangs te luisterrijk gebleken, om niet in het volle vertrouwen te berusten dat ook voor den nood der armen uwer gemeente, niet vruchteloos, toevlugt tot dezelve wordt genomen; geef dan wat uw hart zegt, en onze gang zal niet nalaten onzen wensch te bekroonen.

Redenen ons daartoe dringende, zoo zal deze kollecte dienen voor die over het derde en vierde kwartaal van dit jaar en dus de laatste gedurende hetzelve zijn.

Diakenen der Hervormde Gemeente voornoemd.
DE VIRIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,
B. J. A. W. BRILMAN.

VASTGESTELDE PRIJZEN.	*Batavia.*			*Samarang.*			*Soerabaija.*		
Tarwen brood de 14 oncen......	*f* „	7	2	*f* „	7	2	*f* „	10	„
Varkens - vleesch het katje......	„	8	„	„	8	„	„	10	„
Ossen - vleesch het pond.........	„	6	„	„	5	„	„	4	„

MARKTPRIJZEN.	*Batavia.*			*Samarang.*			*Soerabaija.*		
Klapper - olie per takk. of 33 bott.	*f* 15	„	„	*f* 16	15	„	*f* 8	15	„
Katjang - olie dito dito..........	12	„	„	8	24	„	9	„	„
Dempel - olie per pikel	„	„	„	33	„	„	26	„	„
Rijst per kojang..	132 à 143	„	„	130	„	„	110 à 115	„	„
Idem per gantang.	„	20 à 22	„	„	17	2	„	10	„
Brandhout de vad. van 18 vt. op 6.	15	„	„	12	„	„	10	„	„

EDICTALE CITATIEN.

ALZOO President en Leden in den Raad van Justitie te Samarang, op het daartoe door den Fiskaal bij denzelven Raad, Mr. *Abraham Hendrik D'Ozij* Pz., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, gedaan verzoek, hebben verleend het eerste defaut en ten profijte regtens admissie tot het doen eener tweede citatie bij edicte, *ad valvas curiae*, tegen woensdag den negentienden october een duizend acht honderd vijf-en-twintig, op en tegen alle de genen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op eene som van zeven-en-zeventig guldens, zeventien stuivers en een duit indisch, voortgesproten uit den insolventen boedel van wijlen *J. Bierman*, waarvan bij vonnis van voornoemden raad, in der tijd, geene toewijzing aan iemand is gedaan;

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de tweede maal dagvaard, allen en een iegelijk, welke zouden vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op de hier boven vermelde zeven-en-zeventig guldens zeventien stuivers en een duit, om op woensdag den 19den october aanstaande, des morgens te half acht ure precies, in persoon, dan wel bij gemagtigden, te compareren ter openbare rolle van gemelden raad, ten einde het eerste defaut te purgeren, de kosten van dien te refunderen, te hooren refereren aan den ter rolle van den 7den dezer ingediende eisch en stukken, voorts te procederen als naar regten, sub poene dat aan de non comparanten een euwig stilzwijgen zal worden opgelegd, en dat voor het profijt van dien, of bij gebreke eener deugdelijk bevondene pretentie de meergemelde som van *f* 77: 17: 1: zal worden verklaard aan den lande te zijn vervallen.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geaffischeerd van de puije van het Raadhuis te Samarang, den 19den september 1825.

De eerste deurw. en gez. exp. bij den Raad van Justitie voorn.
D PIJL.

—ALZOO President en Leden in den Raad van Justitie te Samarang, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven Raad, Mr. *Abraham Hendrik D'Ozij*, Pz., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, gedaan verzoek, hebben verleend het eerste defaut en ten profijte regtens admissie tot het doen eener tweede citatie bij edicte *ad valvas curiae*, tegen woensdag den negentienden october een duizend acht honderd vijf-en-twintig, op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op vier Jockoongs met zout beladen, te Taijoe, in de residentie Japara en Joana aangehouden, in de

maand october van het jaar een duizend acht honderd vier-en-twintig, zoomede op eenen Sampang door eenige individus te Japara aangebragt, welke daarmede van de roovers waren gevlugt;

Zoo is dat, dat ik *Daniel Pyl*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den Raad van Justitie voornoemd, bij deze voor de tweede maal dagvaard, allen en een iegelijk, welke zouden vermeenen, eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op de hier boven vermelde joekoongs met zout en den Sampang om op woensdag den 19den october aanstaande, des morgens ten half acht ure precies, in persoon; dan wel bij gemagtigden te compareren, ter openbare rolle van gemelden raad, ten einde het eerste defaut te purgeren, de kosten van dien te refunderen en als nog te hooren refereren aan den rolle van den 7den dezer ingediende eisch en stukken, voorts te procederen als naar regten, sub poene dat aan de non comparanten een eeuwig stilzwijgen zal worden opgelegd, en dat voor het profijt van dien, of bij gebreke van eene deugdelijk bevondene pretentie, op de meergemelde vier joekoongs met zout en den sampang, zal worden verklaard aan den lande te zijn vervallen.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geafficheerd van de puije van het raadhuis te Samarang, den 1 den september 1825.

De eerste deurw. en gezw. expl. bij den raad van just. voornd.
D. PIJL.

—Alzoo de waarnemend prokureur bij den Raad van Justitie te Soerabaija, *Johannes Cornelis François Vermeulen*, voor en van wege Mr. *Jan Willem Daniel de Jongh* en *Johannes Fredrik Leps*, woonachtig te Batavia, in kwaliteit als door Mr. *Diedrik Popkens*, gesubstitueerde administrerende voogden over de penningen en middelen der bij testament van wijlen vrouwe *Jacoba Hendrika Knaap*, weduwe wijlen *Willem Diederik Pielat*, benoemde onmondige legatarissen, impetranten van brieven van relief substantieel tegen het niet tijdig aangeven en indienen van derzelver pretentie op den insolventen boedel van wijlen *L. C. Pielat*, op het daartoe bij rekeste aan de Hooge Regering gedaan verzoek, bij nadere dispositie van den 14den september van President en Leden in den Raad van Justitie te dezer stede, heeft geobtineerd appointement van citatie bij edicte;

Zoo is het, dat ik *Berent Albert Fix*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij gemelden Raad, uit kracht van den inhoud van voorschreven appointement, mits deze dagvaard, alle bekende en zich bij een vorig gehouden jus preferentiæ en concurrentiæ, op den 6den october 1824 voldongen, en op den 20sten december daaraanvolgende gevonnisd, aangegeven hebbende pretendenten, mitsgaders President en Leden in de weesen boedelkamer te dezer stede, in hunne hoedanigheid als plaatselijke desolate boedelkamer administrerende gemelden boedel, om te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, op woensdag, die zijn zal den 9den november 1825, des morgen te half acht ure, op de gewone audientie-zaal van den Raad, ten einde te zien dienen de door impetranten geobtineerde brieven van relief substantieel tegen het niet tijdig aangeven van derzelver pretentien op gemelden boedel, voorts te hooren verzoeken interrinement van dezelve met intimatie dat hetzij zijlieden compareren of niet, nogtans tot interrinement zal worden voort geprocedeerd als naar behooren, om daarna termen zijnde overtegaan tot het houden van een tweede jus preferentiæ en concurrentiæ.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaande klokslag te Soerabaija, den 20sten september 1825.

De eerste deurw. en gezw. expl. bij den raad van just. voornd.
FIX.

—Alzoo de Raad van Justitie te Batavia, aan den Prokureur *Albert Willem Nicolaas van Gent*, voor en van wege de desolate boedelkamer, als administrerende de nalatenschappen van de insolvent overledenen *Jan Rosenthal*, *Jan Veneman*, en den Chinees *Oey Benglo*, heeft verleend het tweede defaut en eene derde citatie bij edicte *ad valvas curiæ* tegen alle bekende en onbekenden pretendenten, die eenig regt, actie of pretentie op die nalatenschappen vermeenen te hebben;

Zoo is het, dat ik *Johan Robert Dirks*, fungerend deurwaarder bij gemelden raad, bij deze voor de derde maal dagvaard, alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie op de voorschrevene boedels vermeenen te hebben, om op donderdag den 10den november 1825, des morgens te half acht ure precies, ter openbare rolle van gemelden raad te compareren, dan wel eenen gemagtigden te zenden, ten einde het tweede defaut te purgeren, en te zien dienen van intendith, met de verificatien daartoe specterende, en voorts als nog te hooren concluderen tot het instituëren van hun regt, actie of pretentie, sub pœne dat aan de non comparanten zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaande klokslag van de puije van het raadhuis te Batavia, den 22sten september 1825.

De fungerend deurw. bij den raad van justitie voornd.
J. R. DIRKS.

VENDU DEPARTEMENT.

Op maandag den 17den oct. 1825.

VOOR een huis op Molenvliet, over de heeren *Beynon*, voor rekening van de weduwe *Stopkeerb*, van huismeubelen, goud, zilver, juweelen, slaven, wagens, paarden, &a., als mede eene snoer paarlen.

Op dingsdag den 18den oct. 1825.

VOOR het huis van den heer *Wappers Melis*, op het Koningsplein, voor rekening van *Robert Scott*, van huismeubelen, wagens, paarden, pleetwerken, boeken, schilderijen in olie verf, &a.

Op woensdag den 19den oct. 1825.

VOOR het negotie huis van *Leps en Co.*, binnen nieuwpoort-straat, voor rekening van de heeren *Stahl* en *Kemper*, van diverse soorten van fijne wijnen, madera in pijpen; minerale wateren, gemaakte kleederen, en diverse negotie goederen meer.

Als mede voor rekening van *Van de Laar* en *Van Leeuwen*, drie kabels van 12¼, 11 en 10 duimen, en een paardelijn, liggende in hun negotiehuis.

En precies te 11 ure.

De navolgende vastigheden, voor rekening van den Chinees *Lie Pienseeng*.

Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak, met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze stadspoort-diest, in de Chinesche kampong, of in het westerveld het 5de deel van het blok O, gem. no. 50, letter L, sub no. 205, letter L.

Voor rekening van de Inlandsche vrouw *Aijo Montok*,

Zeker stuk bosch land, gelegen oostwaarts buiten deze stad, in het oosterveld het blok H, sub no. 2, bij de verponding doorloopende no. 5905.

Op donderdag den 20sten oct. 1825.

VOOR de pakhuizen van de heeren *Van Ryck*, *Prediger* en *Co.*, binnen nieuwpoort-straat, van fraaije mahoniehouten meubelen, spiegels, roode, en andere wijnen, leesboeken, lakens, kasimieren, gedroogde vruchten, jenever, hammen, cigaren, tabak, keukenzuren, medicijnen, glaswerken, hoeden, timmermans gereedschappen, speelkaarten, &a.

En precies te 11 ure.

De volgende vastigheden, voor rekening van wijlen *J. L. Diering*.

No. 1. Zeker stuk tuin land, bebouwd met een makassersch huis van hout en bamboezen, met adap gedekt, staande en gelegen zuidoostwaarts buiten deze stad, aan de zuidzijde van de soute rivier Angiol, in het oosterveld het 11de deel van het blok L, sub no. 149.

No. 2. Zeker ledig stuk tuin land, gelegen westwaarts buiten deze stadspoort utrecht, aan de zuidzijde van de Amanus-gracht, in het westerveld het 8ste deel van het blok P, sub no. 660 en 661, bij de verponding doorloopende no. 4262.

No. 3. Zeker stukje zaai land, gelegen omtrent ¼ uur gaans zuidoostwaarts buiten deze stad, aan de noordzijde van de rivier Sonthaar, of in het oosterveld het 11de deel van het blok L, sub no. 56, bij de verponding doorloopende onder no. 6662.

No. 4. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten deze stadspoort-rotterdam, tusschen de Verburgs- en Jan Wijnandsgracht, of in het oosterveld het 17de deel van het blok L, sub no. 69 en 193, bij de verponding doorloopende onder no. 18.

No. 5. Zeker stuk tuin land, bebouwd met een bamboezen huis met adap gedekt, staande en gelegen omtrent een half uur gaans buiten deze stad, op Pagausan in het westerveld het 1ste deel van het blok M, sub no. 118, bij de verponding doorloopende no. 2029.

No. 6. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen binnen deze stad aan de oostzijde van de groote rivier in het blok L. sub no. 59. bij de verponding doorloopende no. 1647.

Op vrijdag den 21sten oct. 1825.

VOOR de woning van den eerste boden van de weeskamer te Batavia, *T. Alexander*, ten overstaan van eene kommissie uit gemelde kamer, voor rekening van diverse boedels van huismeubelen, kleederen, goud en zilver werken.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Bij *H. A. van der Toorn*, in de binnen nieuwpoort-straat, zijn te bekomen, fraaije vergulde thee en koffij servitzen, bouillon en andere koppen en schotels, sabels met koperen en stalen scheden, stalen sporen, pomade, huile antique, veritable eau de cologne.

Batavia, 6 october 1825.

—*For Sale. Hodgson's Beer in Casks, Black and Green tea in small Boxes, Fine London Spiced Tea Biscuit, Kayoopooty and Sassafras Oil, Curry Combs and Brushes &a. &a.*

LIVETT en GONSALVES.

—Aan de consignatie van de ondergeteekenden zijn per de schepen Drie Gebroeders en Palembang aangebragt de navolgende goederen, roode wijn van verschillende merken, fijne fransche dito, vruchten op brandewijn, gedroogde dito, ligt en zwaar bier, jenever, hammen, gerookt en gezouten vleesch, kazen, olijf olie, koek en banket, goud en zilver werken, fraaije mahoniehouten meubelen, twee piano forte's, sabels, degens, epauletten, goud draad, tabak, hamburgsche en havanna cigaren, boslemmer messen, astrale lampen, dames laken, longels, witte katoenen linnens, wolle dekens, spijkers, touwwerken, spaden, spiegels, schilderijen, tafel servitzen, glaswerken, hoeden, specerij elixer, medicamenten, zweedsch teer, mineraal water, timmermans gereedschappen, speelkaarten, kinder-speelgoed, leesboeken, schrijfpennen en onlangs van madera direct eene partij exquise madera wijn in halve en kwart pijpen, welke goederen tegen billijke prijzen te bekomen zijn bij

van RYCK, PREDIGER en Co.

Batavia, den 6den october 1825.

—In den loop dezer maand october, de dag nader te bepalen, zullen worden verkocht, de gezonde volkrijke landen Cadawong, Batoetjeper en Rawabanbang, met dies roijale gebouwen en inventaris, benevens nog twee huizen, waarvan een gelegen op den hoek van de Jonkerstraat binnen deze stad, bewoond door *C. Lissouw*, en doende aan huur *f* 120 'smaands, en het andere gelegen op de Voorrei buiten deze stads-poort Rotterdam, bewoond door nu wijlen *J. Senn van Basel*, alle behoorende tot de nalatenschap van wijlen *J. A. Lieon*. De inventaris en conditie der gemelde landen liggen ter bezigtiging op het vendu kantoor alhier, en verdere informatie te bekomen, bij *J. L. Wattig*.

—De ondergeteekende biedt facturs gewijs te koop aan, de goederen aangebragt door de schepen Palembang kapt. *Heyde* en *Marco Bozza* kapt. *Kraay*, als: fraaije spiegels en schilderijen, kroonen met lichtballen, kristal en glaswerken, astrale lampen, hangstolpen, gedrukte katoenen, parfumerien, kinder speelgoed, rhijnsche wijn beste soort. &: &: HELLERMANN, op Molenvliet.

De zilverwerken en boeken, welke op de vendutie ven den 3osten sept. ll., bij den heer *Miero* niet verkocht zijn, zijn te koop bij den ondergeteckenden, alsmede nog eenige extra fijne wijnen, een fortepiano, een billiard en toebehooren, een koets, palenquin zo goed als nieuw, een reiswagen, twee rijpaarden, een span van vier makassaren, benevens eenige zeer goede lijfeigenen.

LEPS.

—De facturen der fraaije lading van het schip MARCO BOZARIS, kapitein *P. Kraaij*, vertrokken 9 junij van Amsterdam, liggen ter bezigtiging en worden te koop aangeboden door

JOH. VERSTEEGH.

Voorrei, 6 october 1825.

—Fijne en ordinaire roode tafel en dessert wijnen, benevens rhijn, mallaga, madera, port à port, muskaat en andere soorten van wijnen van *E. Seurmondt en Zonen* en Co., zijn bij partij verkrijgbaar bij

JOH. VERSTEEGH.

Voorrei, 5 october 1825.

—Op donderdag, den 3den nov. 1825, 's morgens te 9 ure, zal door den vendumeester te Samarang, alwaar te dien dage vendutie zal worden gehouden, ten overstaan van eene kommissie uit den Raad van Justitie ter dezer stede, op vordering en ten bijwezen van den deurwaarder bij gemelden raad, krachtens appointement van executie door gemelden raad verleend aan het kollegie van heeren weesmeesteren te Samarang, contra *Johanna Maria de Arkel*, publiek verkocht worden:

Een stukje land, gelegen bewesten den Chineschen kamp alhier, achter de kampong Karangtenga aan de westzijde van den weg naar de voormalige kogelgieterij.

Die gading heeft om voorschreven stukje land te koopen, die kome ten dage, datum, ure en plaats voorschreven, aanhooren de conditien en doe zijn profijt.

Aldus gepubliceerd te Samarang, den 5den october 1825.

De eerste deurw. en gezw. expl. voornd.

D. PIJL.

—Ter plaatse waar den 28sten dezer maand vendutie zal worden gehouden, zal mede worden verkocht, zeker stuk ledige grond, in de residentie Buitenzorg gelegen, in de wandeling genaamd Pantar Pete, behoorende aan den boedel van wijlen den hoog edel gestrengen heer *J. A. van Braam.*

Batavia, den 13den october 1825.

—Bij de gebroeders *Beynon*, zijn te bekomen de ondervolgende goederen, aangebragt per de schepen PALEMBANG en MARCO BOZARIS, als: ligt en zwaar bier, roode en witte wijnen, seltzer en geilnauer water, dubb. anisette, *van der Veens* en *Specerij Elixer*, boter, hammen, kazen, gerookte tongen, gedroogde peeren, appelen, pruimedanten, morellen en abricozen in brandewijn, hoeden, sla-olie, kinder speelgoed, jagt kruid, boeken, muziek werken, brocades, eau de cologne en kinder sarongs.

—Uit de hand te koop, het groote en welgebouwde steenen huis, bewoond door den ondergeteekenden, te zamen met al of een gedeelte van deszelfs meestal mahonie houten en zoo goed als nieuwe meubelen, enz.

Dit is eene zeer goede gelegenheid voor eene familie, die om een gemeubileerd huis verlegen mogt zijn. Indien er voor dit perceel geene koopers mogten opkomen ben ik niet ongenegen het tegen een kleiner, ofschoon verder van de stad afgelegen huis te verwisselen.

Bijna het geheele montant kan, des vereischt, als hijpotheek op hetzelve blijven en de voorwaarden zullen zeer gemakkelijk voor den kooper gemaakt worden.

JOHN SHILLABER.

Batavia, 11 october 1825.

—Wissels op Londen 60 dagen zigt, gouden en zilveren spaansche matten, te koop bij *Shillaber* en Co.

11 october.

Bills on London sixty days sight, and Spanish Milled Dollars for sale by Shillaber *and* Co.

October 11d.

—Te koop onharige padie, bij de 50 en 100 bossen, in de koestraat bij *J. G. Knipscheer.*

—Bij den ondergeteekenden, op Molenvliet, zijn factuurs gewijs verkrijgbaar, eenige per het schip CORNELIA SARA, aangebragte porceleinen, galanteriën, bijouterien, benevens eene partij mode goederen van Parijs enz.

HELLERMAN.

—Bij juragan *Mochamat*, op de kleine roea-malakka, tegen contante betaling japarasche meubelen, enz.

—Aangebragt met de MARCO BOZARIS, kapitein *P. Kraaij*, wijn, jenever, seltzerwater, ligt en zwaar princesse bier, boter, kaas, hammen, haring, gezouten visch, ansjovis in potten, keukenzuren, bilstukken, ribbenstukken, appelen, peeren, rozijnen, corenten, amandelen, vruchten op brandewijn, mootzalm, gerookte zalm, tabak in doozen en kardoezen, cigaren, pijpen; alsmede Kaapsche vruchten, Soerabaijasche aardappelen.

WATTENDORFF, HIPP en ZIMMERMAN.

—Per de MARCO BOZZARIS, kapitein *Kraaij*, zijn aangebragt en te bekomen bij den ondergeteekenden, versche leijdsche en vriessche gras boter, zoetemelksche en leijdsche kazen, hammen, ribbenstukken, gerookt vleesch, diverse wijnen, seltzer, fachinger en geilnauer water, pruimen, rozijnen, corenten, gedroogde appelen en peeren, vruchten op brandewijn, ligt en zwaar bier en pale ale, gerookte zalm in blik, hollandsche cigaren, tabak, snuif en pijpen, fraaije spiegels, pendules, gouden bijouterien, hoeden, gemaakte kleederen, fijne speelkaarten, lakens, casemieren, merinos en flanel, diverse kristallen en porceleinen serviezen, galanterien, schuierwerk, reukwateren, heeren en dames zijden en katoenen kousen, enz. enz.

G. VAN HARPEN.

Batavia, den 4den october 1825.

—*Will be sold next week, at the auction of Shillaber and Co. one set of four elegant dapple horses, one ditto of two ditto black ditto, one ditto of two ditto dun ditto, all fast trotters and will broke in.*

11 october 1825.

—*The undersigned offer for sale, the cargo of the American ship* CONGRESS, *Capt.* Kinsman, *viz: beef, brandy, bread, hams, morocco skins, bitters, pork, sperm. candles, hogs cheeks, &a. &a.*

In store, corks, brandy, mahogany furniture, tongues, tutenague. &a.

SHILLABER.

—In den loop dezer maand october, de dag nader te bepalen, zal worden verkocht een voor den handel zeer geschikt huis met dies stal en verdere bijgebouwen, gelegen op den moorschen passer binnen deze stad, te voren sedert lang bewoond geweest door nu wijlen den majoor der mooren *Amiet Lebee.*

—Ten huize van mevrouw *Ketelaar*, zijn te bekomen: balkleeden, guirlandes, garneersel, satijn, gros de naples, dames kousen, rokken, witte satijnen en everlesten schoenen, geborduurde kleedjes, gemaakt kindergoed, kanten entredeux, manshoeden, dames gekleede mutsen, borstels, eau de cologne, eau de la vande, pomade en meubelbeslag.

HUWELIJKEN.

Getrouwd,

JORDAAN JOHANNESS.

met

ANNA VAN DER HOEVEN.

Batavia, den 2den oct. 1825.

GEBOORTEN.

—Op heden is mijne geliefde echtgenoot van eenen zoon bevallen.

B. F. W. FISCHER.

Tjanjor, den 9den september 1825.

Heden verloste zeer voorspoedig, van een welgeschapen zoon, *M. C. de Man*, geliefde echtgenoote van *W. A. Keuchenius.*

Batavia, den 25sten sept. 1825.

—Heden beviel voorspoedig, van eene dochter, *B. C. H. Borwater*, echtgenoot van *J. H. Cornets de Groot.*

Buitenzorg, den 4sten oct. 1825.

—Heden morgen circa 5 ure verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapen dochter, *C. de Vente*, geliefde echtgenoot van *J. A. de Roos.*

Weltevrede, den 1sten october 1825.

—Bevallen van een zoon de geliefde echtgenoot van *L. Elgenhuizen.*

Soerabaija, 1 october.

STERFGEVALLEN.

Heden avond om half zes ure overleed na eene kortstondige ziekte, de weledele heer *Egbert Simon Smit*, oud opperhoofd van het generale tractements kantoor, curator ad lites &c. &c. te Batavia, in den ouderdom van drie en zestig jaren en bijna vijf maanden.

Groningen, den 11den maart 1825.

—Heden ontvang ik de treurige tijding dat mijn waarde broeder, de heer *A. J. Wiederhold*, overleed te Malakka, op den 30sten mei 1825.

J. A. WIEDERHOLD.

Malang, 24sten sept. 1825.

—Ons ouderhart wierd heden allergevoeligst aangetast door het zien afsterven aan de gruwelijke *Cholera*, binnen den tijd van 4 uren, ons tedergeliefd en veel belovend dochtertje *Christina Maria Sophia*, in den ouderdom van ruim 6 jaren.

D. J. GALLAS, *luit. kol.*

G. J. GALLAS, geb. BASTIAANSE.

Soerabaija, 25 sept. 1825.

—Overleden binnen s'Gravenhage, op den 26 april 1825, de weledel geboren vrouwe *Johanna Temminck*, geliefde echtgenoot van Mr. *L. J. Blok.*

Batavia, 6 october 1825.

—Heden overleed mijne dierbare echtgenoot *Sophia Johanna Kerkhoff*, in den ouderdom van 36 jaren, mij nalatende zes nog zeer jonge kinderen.

M. Lichte.

Simpang, den 17den sept. 1825.

—Heden overleed alhier aan de gevolgen der fatigues op Celebes en Borneo, tot bittere droefheid van mij, onze twee kinderen en aanverwanten, mijn tedergeliefde echtgenoot *Jan Benedictus Herssens*, kapitein bij de 19de afdeeling, in den ouderdom van 42 jaren.

Allen die iets van hem mogten te vorderen hebben adresseren zich aan

C. H. CRAMER, wed. *Herssens.*

Samarang, 28 september 1825.

—De heer *J. W. Palthe*, inspecteur der tinmijnen op Banka, op den 13den augustus j. l., te Billiton overleden zijnde, geeft de ondergeteekende hiervan kennis aan zijne vrienden en bekenden, en verzoekt bij deze, zijne crediteuren en debiteuren, binnen den tijd van drie maanden, opgave of betaling te doen, aan

Den testamentairen mede executeur

J. C. F. VERMEULEN.

Soerabaya, den 6den octoder 1825.

—Op den 4den october 1825, overleed, bij Oenarang, de adjudant onderofficier van het regt. huzaren no. 7, *Jerome Casanora*, geboren te Perpignan.

—Heden overleed ons jongste zoontje *George Fredrik Johannes Thomas.*

G. F. DUMOULIN.

J. D. DUMOULIN, geb. *Kuhr.*

Prinselaan, den 6den oct. 1825.

—Heden overleed, na een smartelijk lijden, aan eene uitterende ziekte, mijne veelgeliefde echtgenoot *Maria van*

Pluhuis, in den ouderdom van 46 jaren, na eenen gelukkigen echt van twintig jaren, hartgrievend is dit verlies voor mij en mijne kinderen.

P. VRIJBURG, gepens. luit. kol.

Samarang, 9 october 1825.

NAGELATEN BOEDELS.

ALLE de genen welke iets te pretenderen hebben of wel verschuldigd zijn, aan den boedel van den overledenen weledelen gestrengen heer *Lijbart de Leedenberg*, in leven 2de luitenant der 18de afdeeling, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, gerekend van den 1sten juli 1825, aan de ondergeteekende commissarissen.

De commissarissen in den boedel.

SCHREIBER.

SOUVEE, *2de luitenant.*

Natal, den 1sten juli 1825.

—ALLE de genen, die iets te pretenderen hebben van, dan wel schuldig zijn, aan den boedel van den alhier overledenen Regent dezer plaats, *Radeen Adipattij Kromo Djojo*, worden verzocht zulks binnen den tijd van zes weken, van heden gerekend, optegeven aan

Radeen *Adipattij Kromo Djojo Adie Negoro*, Regent te Bangil.

Radeen *Bey Kromo Djojo*,

Radeen *Bopattij Nitie Negoro*, en

W. E. Berkholst.

Soerabaija, den 27sten sept. 1825.

—DE genen welke iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den op den 28 dezer alhier overleden baas kleedermaker, *Willem Teevree*, volgens deszelfs testament ten regten genaamd *Teevree*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen binnen den tijd van twee maanden, gerekend van heden.

De testamentaire executeuren.

MEEUWEN,

SNOEK,

BOOMHOF.

Soerabaija, 1 oct. 1825.

—WIE iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan den boedel van wijlen den te Samarang gewoond hebbenden heer *George Sutton*, gelieve daarvan aangifte of betaling te doen alhier aan de firma van *Addison* en *Co.*, of te Samarang aan den heer *Edward Perkins.*

ADDISON en Co.

Testam. executeuren.

Batavia, den 1sten oct. 1825.

—ALLE de genen, die iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan de boedels van wijlen de chinezen *Tan Hapkong*, *Tjoa Patjoey*, en den voortvlugtigen chinees *Oey Tjouling*, gelieven daarvan aangifte of betaling te doen aan het kollegie van boedelmeesteren, uiterlijk voor medio november aanstaande.

De Secretaris van het koll. voorn.

L. STEITZ.

Batavia, den 7den oct. 1825.

—DE Weeskamer te Batavia, verzoekt elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van dan wel verschuldigd is aan de boedels van wijlen den kapt. luitenant ter zee *Verveen* en den heer *H. A. van den Broek*, daarvan aan haar aangifte of betaling te doen.

De secretaris,

FOCQUIN.

Batavia, den 8sten october 1825.

DE 2de luitenant *Souvée*, van het 1ste bat. der 18de afd. nat. infanterie, den 10den juli ll. overleden, worden de genen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan deszelfs boedel, verzocht hiervan opgave te doen aan ondergeteekende kommissarissen, binnen vier eerst komende maanden, te rekenen van heden af.

WIGGERS, *kapitein.*

SCHREIBER, *1ste luit.*

Nathal, den 1sten aug. 1825.

—DE debiteuren en crediteuren in den boedel van den op heden alhier overledenen 2den luit. *A. Monnoije*, van het 5de bat. der 19de afdeel. worden uitgenoodigd zich binnen den tijd van zes weken te melden bij de kommissarissen.

LOUWAARS, *1ste luit.*

ODENTHAL, *2de luit. kwart.*

Samarang, 6 october 1825.

POST-KANTOREN.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia, paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Antwerpen,	*Ned. schip Apollo*,	J. M. Jongheim.
Idem,	*Hanovr. schip Wilhelmina*,	J. Jorgensen.
Sinkapoer,	*Eng. schip Hugh Crawford*,	W. Langdon.
Nederland,	*Amerik. schip Catharina*,	Endicott.

Het paket brieven voor Nederland met kapitein *J. M. Jongheim*, voerende het schip APOLLO, zal op zaturdag den 15den dezer, voor twaalf ure worden gesloten.

Batavia, den 14den october 1825.

De postmeester,

P. A. BIK.

VERTREKKENDE SCHEPEN.

VRACHT en passage naar Nederland, met de Nederlandsche schepen HELENA CHRISTINA, kapitein *B. J. Martens*, en MARCO BOZARIS, kapitein *P. Kraaij*, dewelke gereed zullen zijn, om in het einde der maand november te zeilen, adres bij

JOH. VESTEEGH.

Voorrei, 5 october 1825.

—VRACHT en passage naar Nederland, met het Nederlandsche schip PALEMBANG, kap. *Heyde*, wel ingerigt voor den overvoer van passagiers en zal in november zeilen, adres bij

VAN RIJCK, PREDIGER EN Co.

Batavia, 12 october 1825.

—VRACHT en passage naar Nederland, Cowes aantedoen, met het extra snel zeilende nieuwe amerikaansche schip CONGRESS, kapt. *N. Kinsman*, zal tegen het einde dezer maand vertrekken; men adressere zich bij *Shillaber en Co.*

11 october 1825.

—FOR FREIGHT and passage to the Netherlands, to touch at Cowes, the fine new and very fast sailing American ship CONGRESS, N. Kinsman *commander, will sail in all this month, for freight or passage, apply to Shillaber and Co.*

11 october 1825.

VERTREKKENDE PERSONEN.

WEDUWE *Goederie* vertrekt naar Nederland.

—J. DAVIDSON intends to quit Java for a time.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

TE HUUR op Struiswijk, een huis à *f* 250 en een dito à *f* 150 per maand, informatie bij *Leys.*

—DE ondergeteekende maakt bij deze bekend den heer *I. A. Jacobs*, als geassumeerde executeur in den boedel van wijlen den heer *J. A. Lieon*, benoemd te hebben. C. F. GIJSBERS.

Tangerang, den 30sten sept. 1825.

—DE ondergeteekenden, bij resolutie van den Raad van Justitie te Samarang, de dato 26 september 1825, benoemd zijnde tot Curatoren in den boedel van *Israël David*, zoo in deszelfs privé als in hoedanigheid van gewezen deelgenoot in de alhier bestaan hebbende firma van *Chasteau* en *Co.*, roepen mits deze op allen en een iegelijk, die, het zij aan *Israël David* in zijn privé, dan wel als deelgenoot in de gewezen firma van *Chasteau* en *Co.*, iets verschuldigd zijn, dan wel daarvan te vorderen hebben, om uiterlijk binnen twee maanden na date dezer, daarvan op en aangave te doen ten huize van de ondergeteekenden.

Curatoren voornoemd,

L. SIJTHOFF VAN KERVEL,

PETOE JESSEN.

Samarang, 1 october 1825.

—DE ondergeteekende neemt de vrijheid het geëerd publiek bekend te maken, dat hij eene loterij geopend heeft, van twee der door hem van de Kaap alhier aangebragte Engelsche bloedpaarden, welke ter teekening ligt bij de heeren *van Dasten* en Co., in de binnen nieuwpoort-straat.

A. C. EDELING.

Batavia, den 13den october 1825.

—EEN ongehuwd heer, genegen zijnde bij gehuwde lieden op den Molenvlietschendijk in de ommestreken van Kantor-Baroe intewonen, adressere zich per besloten briefje onder litt. W, ter lands drukkerij.

—TE huur, om met 15 december aanstaande te betrekken, de tuin bewoond door *M. Rudolph.*

—TE huur, twee huizen met dies gebouwen, gelegen op kampong Malajo, te bevragen bij den heer *J. C. Romswinckel.*

—SOCIETEIT DE HARMONIE.

BAL EN SOUPER op dingsdag den 18den dezer, op den gewonen tijd.

De secretaris,

F. BUTIN BIK.

Batavia, 14 october 1825.

Gedrukt te BATAVIA, ter Algemeene LANDS DRUKKERIJ.